

CLOSE2ME: de PensioenUber van de Toekomst

Onze opdracht was: ontwerp de “PensioenUber” van de toekomst. Kijk naar alle (technologische) innovatiemogelijkheden en bedenk een concept dat ‘disruptive’ de pensioensector zal vernieuwen.

Waarom is innovatie zo noodzakelijk?

Wij geloven in dit onderwerp. Want *face it*: het pensioen is voor verreweg de meeste Nederlanders het grootste vermogensdeel, maar slechts een enkeling voelt betrokkenheid en invloed op zijn/haar pensioen. Dit kan en moet anders! De wereld verandert in snel tempo: de vergrijzing zet door, maar met name de technologie zal met ongekeerde snelheid door ontwikkelen: robotisering neemt over, automatisering van ICT processen maakt beleggen snel toegankelijk en goedkoper, consumenten verwachten 24/7 snel en online toegang te hebben.

De oplossing: innovatief platform CLOSE2ME

Iedere deelnemer heeft in zijn “mijn omgeving” een koppeling met het platform CLOSE2ME. Elke pensioenfonds of –verzekeraar behoudt zijn eigen huisstijl en de deelnemer heeft de mogelijkheid om met een gefixeerd percentage van zijn pensioen te investeren. Het platform koppelt de voorkeuren van de deelnemer aan investeringsinitiatieven op de markt met een specifieke investeringsbehoefte. Deze initiatieven zijn lokaal, sociaal en/of duurzaam. Op basis van het verhaal, de rating, rendement, etc. kan een deelnemer zelf bepalen of hij/zij in het initiatief wilt investeren en hoeveel hij/zij wilt investeren binnen de marge. CLOSE2ME staat dan ook voor:

1. My dreams: hoe wil jij;
2. My assets: met jouw pensioengeld;
3. CLOSE2ME: investeren in wat dicht bij jou ligt?

Het platform richt zich op het verhogen van de betrokkenheid van de deelnemer bij het pensioen. De nieuwe generatie deelnemer vraagt en verwacht meer invloed en keuzevrijheid binnen zijn/haar pensioenregeling. Anderzijds hunkeren pensioenfondsen en –verzekeraars naar meer betrokkenheid en het vertrouwen van de deelnemer. Daarnaast dient het concept ook een maatschappelijk belang. Pensioenfondsen en -verzekeraars kunnen op deze manier meer lokaal en in startups investeren in lijn met de behoefte van de deelnemer. Dit zal binnenlandse economische groei en innovatie stimuleren.

Ons onderzoek

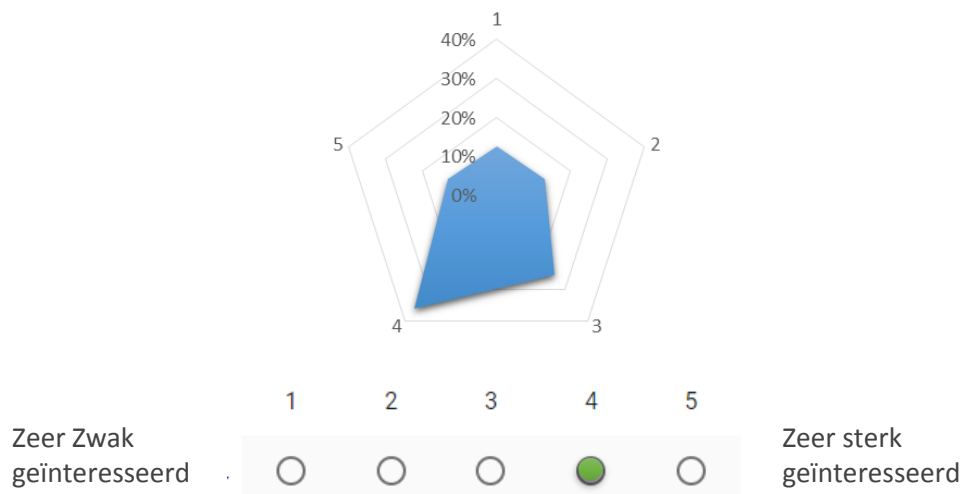
Om het idee van CLOSE2ME te toetsen is er een onderzoek uitgevoerd onder bijna 200 deelnemers. Hiervan is ruim tweederde vertegenwoordigd door jongeren. Het interessante wat naar voren komt uit dit onderzoek is dat deelnemers aangeven betrokken te willen zijn bij beleggingskeuzes. Deze keuzes draaien niet alleen om rendement, maar juist om duurzame projecten, start-ups, of de lokale ondernemer. Hoe is het dan mogelijk dat vrijwel geen enkel pensioenfonds of –verzekeraar de deelnemer de mogelijkheid biedt om invloed uit te oefenen op de wijze waarop belegd wordt? Enkele citaten van deelnemers:

“Ik weet zeker dat ik actief met mijn eigen pensioen aan de slag ga als dit idee werkelijkheid wordt.”

“Mooi initiatief!! Hier pleit ik al jaren voor. Zo wordt pensioengeld nú relevant gemaakt!”

Wij zijn ervan overtuigd dat de betrokkenheid van deelnemers vergroot wordt, als ze daadwerkelijk met hun pensioenkeuzes verschil kunnen maken voor doelen die tastbaar zijn en die nú aansluiten bij de belevingswereld van de deelnemer.

In welke mate zou je het waarderen als CLOSE2ME aangeboden wordt door jou pensioenfonds of -verzekeraar

Hoe werk het?

Het platform is toepasbaar binnen de DB- en DC-regeling en toekomstige regelingen. Zodra een deelnemer aangeeft meer betrokken te willen zijn bij de opbouw van zijn/haar pensioengeld wordt CLOSE2ME beschikbaar gesteld door middel van een eenvoudige, gebruiksvriendelijke applicatie. CLOSE2ME is als een “module” aan te bieden boven de (standaard) regeling, vanuit verschillende DB of DC pensioenaanbieders. Op deze wijze wordt er schaal gecreëerd en worden krachten gebundeld met Nederlandse pensioenpremies om binnenlandse investeringsinitiatieven een boost te geven. Deelnemers kunnen kiezen uit maatschappelijke investeringsdoeleinden en zo samen het verschil maken.

Voorbeeld hoe het werkt in een DC regeling:

wij stellen voor dat een deelnemer maximaal 10% van zijn pensioenpremie mag gebruiken voor CLOSE2ME. De situatie ziet er dan als volgt uit:

- Persoonlijke pensioenpot 1: 90% en wordt belegd door het pensioenfonds, PPI of -verzekeraar a.d.v. life-cycle beleggen.
- Persoonlijke pensioenpot 2: 10% en wordt belegd door de deelnemer a.d.v. persoonlijke voorkeuren.

De persoonlijke pensioenpot is aanwendbaar via het platform CLOSE2ME. Wanneer een deelnemer een keuze maakt zal het platform dit terugkoppelen aan het pensioenfonds, PPI of -verzekeraar. In de uitvoering kunnen zij deze assets alloceren conform het verzoek van de deelnemer. Het is aannemelijk dat hier een broker tussen zit, omdat het initiatief niet standaard in de portefeuille van het pensioenfonds of -verzekeraar is opgenomen. Het rendement (bijvoorbeeld in de vorm van rente of het meer waard worden van de aandelen in het initiatief) wordt toegevoegd aan de persoonlijke pensioenpot van de deelnemer. Wanneer de deelnemer besluit uit het initiatief te stappen of de financieringsbehoefte is voltooid worden de units verkocht en zijn deze beschikbaar binnen de persoonlijke pensioenpot. Als de deelnemer geen extra keuzes maakt wordt ook dit deel van de aparte persoonlijke pensioenpot bij default belegd. Deze methode sluit goed aan bij toekomstige ontwikkelingen in het bewegen naar een nieuw pensioencontract op basis van persoonlijk pensioenvermogen: het SER advies.

Voorbeeld hoe het werkt bij een DB regeling:

Een pensioenfonds heeft een bepaald allocatiebeleid (bijvoorbeeld 20% naar obligaties, 20% aandelen, 10% vastgoed etc). Een klein percentage zouden deze fondsen kunnen alloceren naar een fonds voor lokale initiatieven.

Het pensioenfonds maakt een eerste selectie van potentiële investeringsmogelijkheden, waarna vervolgens aan de deelnemers wordt gevraagd in welke zij graag willen beleggen. Op basis van deze keuzes wordt definitief bepaald naar welk initiatief het geld gaat (meerderheid beslist). Door al een voorselectie te maken, kan het fonds vooraf acceptabele initiatieven identificeren, zodat je aan de deelnemers vraagt waar zij graag aan willen bijdragen, zonder dat ze een verregaande risico-rendement afweging hoeven te maken.

Wat is hier voor nodig?

Om de betrokkenheid en het vertrouwen van de deelnemer optimaal te dienen zijn de volgende zaken essentieel:

1. Inzicht in persoonlijke klantvoorkeuren om deze vervolgens te verrijken met pensioendata van de deelnemers om een uniek profiel van de deelnemers te creëren;
2. Diverse maatschappelijke, lokale en duurzame investeringsmogelijkheden die voldoen aan de gestelde eisen vanuit de pensioenuitvoerder
3. Percentage van de opbouw en drempelwaarde vermogen/startkapitaal;
4. Koppelen gegevens en voorkeuren deelnemer aan investeringsmogelijkheden;
5. De uitvoering van de keuzes van deelnemers.

Belangrijk aandachtspunt is de sturing vanuit de pensioenuitvoerder richting de vermogensbeheerders. Er moet een separaat budget beschikbaar te worden gesteld aan de beleggers om te beleggen in 'kleine' assets. De belegger blijft verantwoordelijk voor het bepalen van het risicoprofiel en het rendement. Aangezien de algemene kosten gelijk zijn ten opzichte van de gebruikelijke assets dient het fonds te accepteren dat de rendementen iets lager kan zijn ten opzichte van de reguliere beleggingen.

Neem jij met ons het pensioen de toekomst in? Wij nodigen je van harte uit bij onze workshop om te sparren over ons idee!

Over de PensioenUbers:

Wij zijn zeven enthousiaste jongeren die het pensioenvirus hebben opgelopen. Gedurende een half jaar zijn wij tweewekelijks bij elkaar gekomen om de 'PensioenUber van de Toekomst' te bedenken. Al snel bleek dat er een probleem centraal stond voor ons: betrokkenheid. Ons doel is geworden om met CLOSE2ME die betrokkenheid te creëren. Dan zal ook, op termijn, het vertrouwen in de sector weer toenemen.

Frank Norda
Syntrus Achmea Real Estate &
Finance

Bjorn Truijens
Delta Lloyd

Mieke van Westing
Nationale Nederlanden

Robin Tijs
PMT Groep B.V.

Michel Dingemanse
Neways Advanced
Applications

Marc Kortekaas
PGGM Investments

Peter-Jaap de Harder
Montaigne Lyceum

'PensioenUber van de Toekomst'
CNV Utrecht

Begeleider: Peter Bannink, Manager Outsourcing en Innovatie bij Pensioenfonds PFZW